

Analiză a impactului de reglementare la proiectul legii zootehniei

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul legii zootehniei
Data:	18 februarie 2020
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Subdiviziunea:	
Persoana responsabilă și datele de contact:	Cravcescu Maria tel.022-204-522 maria.cravcescu@madrm.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
În urma desființării Uniunii Sovietice și privatizării bunurilor statului, toate animalele au fost transferate în gospodăriile casnice ale populației, unde până în prezent infrastructura existentă este una învechită, fără aplicarea tehnologiilor moderne de creștere și întreținere a animalelor, calitatea materiei prime obținute este de o calitate inferioară în comparație cu cea obținută la fermele zootehnice, care fiind într-un număr foarte mic, efectivul de animale în proporție de 90-95 la sută este concentrat în gospodăriile individuale, diminuându-se an de an. La moment procesul de selecție și ameliorare a animalelor se efectuează haotic, nu are loc selecția animalelor direcționat, bazată pe rezultatele de bonitate a fiecărui animal în parte. Astfel scade productivitatea animalelor și ca rezultat rentabilitatea activității în sectorul zootehnic. Din situația descrisă se evidențiază următoarele probleme existente în sectorul zootehnic: 1. Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor; 2. Productivitatea scăzută a animalelor; 3. Calitatea joasă a materiei prime obținute; 4. Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
Pentru a soluționa problemele descrise în paragraful anterior Ministerul Agriculturii, Dezvoltării, Regionale și Mediului își propune să elaboreze o bază normativă adecvată, care reglementează procesul de selecție, reproducție și ameliorare a animalelor în mod direcționat, bazindu-se pe rezultatele de bonitate a fiecărui animal în parte. Astfel analizând legislația Uniunii Europene au fost selectate un șir de acte normative (16 acte normative), care prevăd metode de a promova creșterea animalelor din speciile bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină și de a	

încuraja utilizarea animalelor de reproducție de rasă pură sau porci de reproducție hibridi cu o calitate genetică înaltă înregistrată.

Actul normativ UE esențial este - Regulamentului (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului, precum și de abrogare a anumitor acte în sectorul ameliorării animalelor ("Regulamentul privind ameliorarea animalelor"), el reglementează:

1. modul de ameliorare a animalelor din speciile bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină și materialul germinativ provenit de la acestea, în cazul în care se intenționează ca animalele respective sau descendenții care rezultă din materialele germinative ale acestora să fie înregistrate ca animale de reproducție de rasă pură într-un registru genealogic sau înscrise ca porci de reproducție hibridi într-un registru zootehnic, în special în scopul comercializării în cadrul Uniunii, inclusiv în cadrul unui stat membru, a animalelor de reproducție în cauză și a materialului germinativ provenit de la acestea, sau în scopul introducerii lor în Uniune;

2. normele privind animalele de reproducție de rasă pură comerț cu animale și material germinativ provenit de la acestea bazat pe principii comune aplicabile recunoașterii societăților de ameliorare care gestionează rase și aprobării programelor lor de ameliorare;

3. cerințe comune pentru statele membre de înființare a autorității competente de ameliorare responsabile de: recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare, controalele oficiale asupra operatorilor economici, furnizarea de asistență către alte state membre și țări terțe în cazul constatării unor cazuri de neconformitate;

4. norme referitoare la înscrierea animalelor de reproducție de rasă pură în registrele genealogice;

5. norme pentru testarea performanțelor și evaluarea genetică și criteriile de acceptare a animalelor de reproducție în scopul reproducției, precum și conținutul certificatelor zootehnice.

Celelalte acte normative UE propuse pentru a fi transpuse sunt Deciziile Comisiei Europene: **Deciziei Comisiei 84/247/CEE** din 27 aprilie 1984 de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru bovinele reproducătoare de rasă pură, **Deciziei Comisiei 84/419/CEE** din 19 iulie 1984 de stabilire a criteriilor de înscriere a bovinelor în registrele genealogice, **Deciziei Comisiei 89/501/CEE** din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de autorizare și supraveghere a asociațiilor de crescători și a organizațiilor pentru creșterea animalelor care țin sau creează registre genealogice pentru reproducătorii porcini de rasă pură, **Deciziei Comisiei 89/502/CEE** din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de înregistrare în registrele genealogice ale reproducătorilor porcini de rasă pură, **Deciziei Comisiei 89/503/CEE** din 18 iulie 1989 privind stabilirea certificatului pentru reproducătorii porcini de rasă pură, pentru sperma, ovulele și embrionii acestora, **Deciziei 89/504/CEE** a Comisiei din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de autorizare și supraveghere a asociațiilor de crescători, a organizațiilor pentru creșterea animalelor și a întreprinderilor private

care țin sau creează registre pentru reproducătorii porcini hibrizi, **Deciziei Comisiei 89/505/CEE** din 18 iulie 1989 de stabilire a criteriilor de înregistrare a reproducătorilor porcini hibrizi, **Deciziei Comisiei 89/507/CEE** din 18 iulie 1989 privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a animalelor din rasa porcină, reproducători de rasă pură și reproducători hibrizi, **Deciziei Comisiei 90/254/CEE** din 10 mai 1990 de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și a asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru ovine și caprine reproducătoare de rasă pură, **Deciziei Comisiei 90/255/CEE** din 10 mai 1990 privind stabilirea criteriilor de înscriere în registrele genealogice a animalelor din specia ovină și caprină, reproducători de rasă pură, **Deciziei Comisiei 90/256/CE** din 10 mai 1990 privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a ovinelor și caprinelor reproducătoare de rasă pură, **Deciziei Comisiei 90/257CE** din 10 mai 1990 de stabilire a criteriilor de acceptare în scopul reproducției a ovinelor și caprinilor de reproducției de rasă pură și de utilizare a spermei, ovulelor sau embrionilor acestora, **Deciziei Comisiei 90/258/CEE** din 10 mai 1990 de stabilire a certificatelor zootehnice pentru ovine și caprine de reproducție de rasă pură și pentru materialul seminal, ovulele și embrionii, ca urmare a implementării legislației zootehnice, **Deciziei Comisiei 96/78/CE** din 10 ianuarie 1996 de stabilire a criteriilor privind înscrierea și înregistrarea ecvideelor în registrele genealogice în scopul reproducției, **Deciziei Comisiei 2006/427/CE** din 20 iunie 2006 de stabilire a metodelor de control al performanțelor și de evaluare a valorii genetice a reproducătoarelor de rasă pură din specia bovină - care stabilesc criterii specifice în funcție de specii privind autorizarea sau recunoașterea organizațiilor de ameliorare și a asociațiilor de crescători, privind înscrierea animalelor de reproducție în registrele genealogice, acceptarea animalelor de reproducție de rasă pură din speciile ovină și caprină pentru reproducție și pentru inseminare artificială, privind testarea performanțelor și evaluarea genetică a animalelor de reproducție din speciile bovină, porcină, ovină și caprină, precum și privind instituirea certificatelor de pedigri sau zootehnice pentru comerțul cu animale de reproducție și cu material germinativ provenit de la acestea.

Elaborarea și adoptarea Legii zootehniei care transpune normele prevăzute de legislația Uniunii Europene va permite înființarea **societăților de ameliorare** și a exploatațiilor, care sunt asociații de deținători de animale (fermelor zootehnice) de rasă și dispun de personal calificat și tehnologii pentru a efectua testarea performanțelor și evaluarea genetică pentru fiecare animal în parte în dependență de caracteristicile acestuia.

Societățile de ameliorare dețin registrul genealogic în care se introduce informația despre animalul de rasă: descendenții, caracteristicile animalului, desfășoară un program de ameliorare bazat pe caracteristicile fiecărei specii de animal.

Exploatațiile de ameliorare sunt asociații de deținători a porcilor hibrizi, care dețin un registru zootehnic, desfășoară un program de ameliorare la toate nivelurile piramidei de ameliorare și de selecție utilizate pentru optimizarea planurilor de încrucișare prin combinarea caracteristicilor valoroase specifice ale diferitelor genotipuri și utilizarea efectului de animale.

Prin proiectul Legii zootehniei prevede instituirea Autorității competente de ameliorare, care va fi autoritatea publică centrală în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, finanțată din bugetul de stat și va fi responsabilă de implementarea prevederilor actelor normative în domeniul zootehniei, îndeplinind următoarele atribuții:

1. organizarea și efectuarea controlului oficial în zootehnie;
2. coordonarea și îndrumarea tehnică la nivel național, exploatarea, ameliorarea și reproducția animalelor, conservarea și managementul durabil al resurselor genetice la animale și alte specii de interes zoo-economic;
3. efectuarea analizelor, testelor și expertizelor în laboratoarele proprii pentru certificarea datelor din domeniul de activitate;
4. efectuarea unui program de ameliorare pentru o anumită rasă, dacă nu există nicio societate de ameliorare care desfășoară un program de ameliorare cu animalele de reproducție de rasă pură din rasa respectivă;
5. asigurarea reorganizării, dezvoltării și funcționării băncii naționale genetice de animale pentru menținerea biodiversității genetice, prin recoltare și depozitare de material genetic de la reproducători valoroși din populațiile active și aflate, în conservare;
6. sistarea comercializării resurselor genetice în cazul depistării încălcărilor sau nerespectării normelor zootehnice de bonitare și evidenței zootehnice;
7. eliberarea certificatelor zootehnice pentru animale de reproducție de rasă pură și materialului germinativ provenit de la acestea;
8. aprobarea programelor de ameliorare depuse de o societate de ameliorare, exploatațiile de ameliorare;
9. atestarea fermelor zootehnice de prăsilă pentru alte specii de animale decât bovine, caprine, ovine, porcine și ecvine;
10. recunoașterea societăților de ameliorare, exploatațiilor de ameliorare.

Totodată, proiectul legii zootehniei impune condiții pentru comerțul animalelor de rasă pură și a materialului germinativ provenit de la acestea, și introducerea lor în țară, animalele de rasă pură și materialul germinativ provenit de la acestea pentru a fi comercializate trebuie să fie însoțite de un certificat zootehnic.

Astfel, din cele menționate, proiectul de act normativ propus va avea un impact pozitiv nemijlocit asupra deținătorilor resurselor genetice de prăsilă, prin reglementarea corectă a lucrului de selecție și ameliorare, iar ca rezultat, va avea impact asupra tuturor deținătorilor de animale, prin creșterea potențialului de producție a animalelor de fermă și majorarea volumelor globale de producție obținute.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele apariției problemelor

1. Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor

În prezent, procesul de ameliorare atât a raselor, cât și a efectivelor de animale de fermă este aproape inexistent. Procesul de selecție și ameliorare a animalelor se

efectuează haotic, nu are loc selecția animalelor direcționat, bazată pe rezultatele de bonitate a fiecărui animal în parte. Astfel, **scade Productivitatea animalelor-2.**

3. Calitatea joasă a materiei prime obținute

Majoritatea efectivului de animale se întreține în gospodăriile individuale, ca de exemplu - din totalul efectivului de bovine (186,1 mii în anul 2015, inclusiv 127,7 mii, vaci mulgătoare) doar 15% se află în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești din care doar 5,9 mii - vaci mulgătoare.

Gospodăriile casnice (individuale) care dețin a câte o vacă în gospodărie nu pot asigura în măsura necesară respectarea tehnologiilor de creștere și exploatare a animalelor, deoarece nu este posibilă utilizarea tehnicii și utilajului la procesele tehnologice de pregătire a furajelor și nutrețurilor combinate, astfel toate lucrările se execută manual și, totodată nu aplică, în mare parte, mulsul mecanizat al vacilor, motiv din care laptele produs în aceste gospodării este de calitate inferioară și face dificilă fabricarea unei producții competitive de către întreprinderile de procesare. Acest fapt este și cauza problemei nr. **4 Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu.**

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Situația existentă la moment în sectorul zootehnic în dinamică în ultimii 5 ani este următoare:

Efectivul de animale :

- de la 189 mii capete în anul 2014 - până la 144,8 mii capete în 2018 (bovine) – cu 23% mai puțin;
- de la 858 mii capete în 2014 - până la 769,9 mii capete în 2018 (ovine, caprine) – cu 10% mai puțin;
- de la 465,3 mii capete în 2014 - până la 397,3 mii capete în 2018 (porci) - cu 14% mai puțin.

Producția de carne:

- 20,5 mii tone în 2014 - până la 18,3 mii tone în 2018 carne de vită- cu 10% mai puțin;
- 88,3 mii tone în 2014 - până la 94,8 mii tone în 2018 carne de porc- cu 7% mai mult;
- 5,8 mii tone în 2014 - până la 5,5 mii tone în 2018 carne de ovine și caprine - cu 5% mai puțin;
- 60 mii tone în 2014 - până la 75 mii tone în 2018 carne de pasăre - cu 25% mai mult.

Producția de lapte :

- 524, mii tone în 2014 - până la 411,7 mii tone în anul 2018 - cu 28% mai puțin.

Ouă – 623,8 mln. buc. în 2014 - până la 688,6 mln. buc în 2018 - cu 6,7% mai mult.

În această perioadă avem o dinamică pozitivă, doar la producerea de miere de albine : în anul 2014 – 2,9 mii tone și în 2018 – 4,5 mii tone - cu 55% mai mult.

În ultimii opt ani, efectivele de animale din speciile bovine, porcine, ovine/caprine, ecvidee au continuat să se diminueze, iar concomitant cu acestea s-a înregistrat și o diminuare puternică a volumului de producție globală obținută.

În cazul în care statul nu va interveni, efectivele de animale din speciile menționate vor continua să se diminueze până la valori irecuperabile (30 mii cap de

vaci de reproducție, 300 mii cap de ovine/caprine, 20 mii cap scroafe de reproducere), efective care nu vor permite asigurarea cu produse de origine animală nici a populației rurale, nemaivorbind de asigurarea securității alimentare a țării.

Totodată, se va reduce și numărul de unități de producere autorizate. În prezent în republică activează peste 630 ferme zootehnice autorizate (206 ferme zootehnice pentru creșterea bovinelor, 127 ferme și complexe zootehnice pentru creșterea porcinelor, 56 întreprinderi și ferme care practică creșterea păsărilor, 241 ferme zootehnice pentru creșterea ovinelor, 6 ferme zootehnice care practică creșterea cabalinelor), o bună parte din ele fiind sub riscul de a sista activitatea de producere.

În cazul neintervenției statului în problemele evidențiate pe viitor se va crea:

a) situație de neîncredere a crescătorilor de animale în formele asociative;

b) problema creșterii animalelor în sectorul individual va persista în continuare ceea ce conduce la realizarea unor producții de lapte și carne destinate consumului propriu și mai puțin pentru piață;

c) procesul de ameliorare a animalelor va continua să fie unul de nivel scăzut, acest fapt va duce la lipsa unor rase specializate (ameliorate) pentru direcțiile de exploatare lapte și carne atât la ovine, cât și la caprine, care să fie utilizate atât pentru exploatare în rasă pură, cât și la încrucișări de ameliorare a populațiilor locale.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual

În legislația națională la moment sunt două acte legislative: Legea zootehniei nr.412-XIV din 27 mai 1999, Legea nr.371-XIII din 15 februarie 1995 privind selecția și reproducția în zootehnie. Prevederile actelor normative menționate sunt învechite și nu reflectă situația actuală din domeniu. Astfel nu permit dezvoltarea sectorului. Modificări și completări operate în ele au fost nesemnificative și nespecifice zootehniei, de unde au apărut și o serie de nemulțumiri din partea deținătorilor de animale privind condițiile organizatorice, lipsa actualizării reglementărilor aplicabile pentru sectorul zootehnic. Astfel, este necesară crearea unui cadru legal care să contribuie la perfecționarea raselor de animale, îmbunătățirea eficienței economice a creșterii și exploatării animalelor pentru toate categoriile de crescători de animale și o asigurare mai eficientă a programelor de reproducție, selecție și ameliorare.

Documentele de politici care condiționează intervenția statului sunt implementarea **Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020**, aprobate prin Hotărârile Guvernului nr. 409 din 04.06.2014, **Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia** aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 742 din 21.10.2015 și **Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019** aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472 din 30.12.2016.

Acestea documente prevăd acțiuni de intervenție a statului prin elaborarea și armonizarea cadrului normativ cu cerințele Uniunii Europene și anume:

- Acțiunea nr. 2 a **Obiectivului specific 1.1., Obiectivul general nr. 1:** „Elaborarea și inițierea implementării programelor de dezvoltare pentru ramurile strategice ale sectorului agroalimentar, „ a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020;

- Acțiunea 26, **Art.181, Secțiunea 2- Domeniul veterinar, Capitolul IV „Măsuri Sanitare și Fitosanitare” Titlul V „Comerț și aspecte legate de comerț”** a Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Statul pentru soluționarea problemelor create la moment în sectorul zootehnic propune următoarele obiective:

1. Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor;
2. Productivitatea scăzută a animalelor;
3. Calitatea joasă a materiei prime obținute;
4. Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu.

Problema nr. 1 Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor.

Obiectivul nr. 1 *Aplicarea celor mai noi metode de selecție și reproducție, precum și achiziționarea de animale din rase perfecționate și adaptabile condițiilor climatice din țara noastră, astfel încât să se îmbunătățească calitatea producțiilor de origine animală, pentru a corespunde normelor europene.*

Problema nr.2 Productivitatea scăzută a animalelor

Obiectivul nr.2 *Îmbunătățirea performanțelor de producție la toate speciile de animale, precum și a condițiilor de creștere și exploatare ale acestora, ceea ce va atrage o sporire a ponderii relative a producției animale din valoarea economică și socială a producției agricole.*

Problema nr. 3 Calitatea joasă a materiei prime obținute.

Obiectivul nr. 3. *Înființarea de exploatații moderne și retehnologizarea celor existente prin atragerea investițiilor și folosirea fondurilor structurale în domeniul creșterii animalelor.*

Problema nr. 4 Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu.

Obiectivul nr. 4 *Sporirea productivității animalelor și calități materiei prime obținute, concomitent cu fortificarea formelor asociative în sectorul zootehnic.*

Pentru realizarea obiectivelor propuse este necesar de a crea o bază legală armonizată cu legislația Uniunii Europene. Acest fapt va permite înființarea organismelor private (societăți de ameliorare și exploatații de ameliorare), care vor dispune de personal, utilaj, bază de date a pedigreeului de animale și vor efectua selecția, și ameliorarea animalelor în dependență de caracteristicile fiecărei rase de animale în parte.

Totodată, o bază legală armonizată va permite atragerea de surse investiționale în sectorul zootehnic, care la momentul actual este în stagnare și introducerea raselor noi în țară, și crearea de noilor rase de animale cu un nivel de productivitate mai mare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Lipsa intervenției prin opțiunea „a nu face nimic” va determina posibile:

✓ Avantaje:

1. Lipsa cheltuielilor administrative pentru elaborarea și promovarea proiectului legii zootehniei .

✓ Dezavantaje:

1. Existența unui număr mare de prevederi depășite, dar și o serie de neclarități în actualul cadru legislativ și normativ al sectorului zootehnic.

2. Incertitudine privind aplicarea legislației actuale ce influențează negativ obținerea produselor de origine animală autohtonă și calitativă.

3. Stagnarea dezvoltării sectorului zootehnic, crearea impedimentelor în ameliorarea și reproducția animalelor de rasă și a obținerii descendenților înalt productivi și viabili.

4. Problemele evidențiate vor persista în continuare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul propune înființarea autorității competente de ameliorare – Agenția Națională pentru Zootehnie este autoritatea publică centrală în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, finanțată din bugetul de stat, care organizează, coordonează și monitorizează activitatea de selecție și reproducție a animalelor pe specii.

De asemenea înființarea a organizațiilor private (operatori) noi:

„societăți de ameliorare” - care sunt asociații de deținători de animale de reproducție din specia bovină, porcină, ovină, caprină și ecvină de rasă pură și dețin registre genealogice;

„exploatații de ameliorare” – care sunt asociațiile de deținători de animale a porcilor de reproducție hibrizi și dețin registre zootehnice.

Societățile de ameliorare și exploatațiile de ameliorare sunt recunoscute de către Agenție și au ca scop selecția, ameliorarea și reproducția animalelor, elaborează programe de ameliorare a animalelor, efectuează testări de performanță și evaluarea genetică.

În cazul când societatea de ameliorare sau exploatația de ameliorare nu deține capacități, echipament sau personal calificat pentru reproducția unei specii anumite de animal, sau porc hibrid, Agenția recunoaște o parte terță care este o instituție publică sau privată, are capacități, dispune de echipament și personal calificat pentru a gestiona programul de ameliorare, inclusiv testarea performanțelor și evaluarea genetică pentru animalele respective.

În proiectul legii sunt descrise procedurile de:

- recunoaștere a societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare;
- aprobare a programului de ameliorare;
- înregistrare a animalelor în registrele genealogice și registrele zootehnice;
- testare a performanțelor și evaluarea genetică;
- cerințele ce trebuie să conțină certificatele zootehnice;
- drepturile și obligațiile deținătorilor de animale, societăților de ameliorare și exploatațiilor de ameliorare;
- controlul oficial al activității de ameliorare și controlul oficial al laptelui;
- comerț și introducere în țară a animalelor de reproducție și a materialului germenativ provenit de la acestea.

c) Expuneți **opțiunile alternative** analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost luate în calcul alte opțiuni.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Analiza impacturilor opțiunii „a nu face nimic”:

Efectele pozitive ale opțiunii „a nu face nimic” nu se observă.

Efectele negative ale opțiunii „a nu face nimic” sunt:

1. stagnarea dezvoltării sectorului zootehnic;
2. lipsa investițiilor în sector;
3. diminuarea șeptelului de animale;
4. procesul de selecție și ameliorare a animalelor este aproape inexistent;
5. degradarea genofondului animalelor de fermă;
6. întreținerea de către deținătorii de animale a animalelor slab productive;
7. obținerea volumelor de producție mici;
8. obținerea producției de origine animală - materiei prime necalitative;
9. neasigurarea unităților de procesare cu materie primă;
10. obținerea de către deținătorii de animale a veniturilor joase, deseori sub nivelul investițiilor;
11. abandonarea afacerilor în sectorul zootehnic;
12. emigrarea populației din zonele rurale.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Analiza impacturilor opțiunii „Elaborarea și implementarea proiectului legii zootehniei” va permite:

1. preluarea metodelor de selecție și ameliorare pentru domeniul zootehnic aprobate prin acquis-ul Uniunii Europene;
2. crearea condițiilor organizatorice pentru înființarea „societăților de ameliorare” și a „exploatațiilor de ameliorare”;
3. înființarea registrelor genealogice și zootehnice pentru animalele de rasă pură și porcii hibrizi;
4. fortificarea procesului de selecție și ameliorare a raselor și efectivelor de animale de fermă;
5. sporirea valorii genetice a animalelor de fermă;
6. majorarea efectivelor de animale în fermele zootehnice;
7. înființarea unităților noi de producere;
8. sporirea productivității animalelor de fermă;
9. obținerea unor producții globale majorate de produse de origine animală;
10. diminuarea costurilor de producere a produselor de origine animală;

11. sporirea rentabilității în sectorul zootehnic;
12. sporirea atractivității de activitate în sectorul zootehnic;
13. crearea noilor locuri de muncă în zonele rurale;
14. îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale.

Impactul Economic - implementarea proiectului nu va avea impact negativ asupra bugetului de stat, deoarece bugetul noii autorități va fi constituit din alocările anuale care sunt alocate pentru instituțiile din subordinea ministerului deja existente.

Înființarea „societăților de ameliorare” și a „exploatațiilor de ameliorare” expuse în proiect va fi un proces voluntar, deținătorii de animale având posibilitatea să activeze în continuare desinestător în cazul în care nu vor dori să dețină animale de reproducție, incluse în registrul genealogic, și vor întreține animale simple de producție.

Prevederile proiectului de lege nu vor contribui la majorarea costurilor de înființare a unităților de producție și procesare, precum și activitatea lor curentă. În același timp, vor contribui la majorarea numărului de unități de producere autorizate (într-o perioadă de 7-8 ani numărul fermelor zootehnice se va majora cu 50%), majorarea volumelor de producție obținute per unitate de producere (într-o perioadă de 5 ani volumele de producție de origine animală se vor majora cu 40-50%), diminuarea costurilor de producere a materiei prime, a prețurilor pentru produsele de origine animală livrate către procesatori sau consumatorii finali.

Impactul Social - implementarea proiectului va înlesni majorarea numărului de locuri de muncă, va stimula creșterea veniturilor angajatorilor sau angajaților. Actul legislativ elaborat vizează garantarea bunăstării atât a producătorului și procesatorului, cât și a consumatorului.

Impactul de mediu - implementarea proiectului nu va afecta nici într-un fel mediul înconjurător și nu va încuraja încălcarea normelor de protecție a mediului.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu au fost analizate alte opțiuni

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona

concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Implementarea proiectului va crea mediul favorabil pentru deținătorii de animale, și va permite să importăm animale de rasă din statele membre ale Uniunii Europene pentru a îmbunătăți fondul genetic, deoarece anume animalele de rasă se adaptează mai bine la condițiile climaterice din republică.

Totodată, implementarea proiectului va influența direct dezvoltarea, modernizarea regiunilor rurale, ridicarea nivelului de trai în regiunile rurale, va asigura securitatea alimentară a țării și alinierea la standardele de calitate UE a produselor alimentare autohtone, acest fapt va facilita exportul produselor pe piața externă.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Prezentul proiect va fi implementat și monitorizat de către Instituția Publică „Agenția Națională pentru Zootehnie”.

Pentru implementarea legii Guvernul va aproba:

1. Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Zootehnie;
2. Regulamentul de organizare și funcționare a societăților de ameliorare;
3. Regulamentul de organizare și funcționare a exploatațiilor de ameliorare;
4. Cerințe privind construcția și darea în exploatare a exploatațiilor zootehnice;
5. Cerințele față de furaje se aprobă prin hotărîre de Guvern;
6. Cerințe față de protecția și ameliorare a pășunilor;
7. Programului de valorificare a terenurilor noi și de sporire a fertilității solurilor;
8. Normele și regulile de bonitare a resurselor genetice;
9. Norme zootehnice privind testarea reproducătorilor de rasă pură și reproducătorilor de porci hibrizi;
10. Norme zootehnice privind transferul embrionilor, selectare a animalelor donatoare de embrioni, colectare, conservare, păstrare și transfer tehnologic al embrionilor;
11. Regulamentul privind modul de testare și omologare a raselor, tipurilor și crossurilor de animale;
12. Regulamentul privind pregătirea specialiștilor în domeniul zootehniei și nomenclatorul – cadru;
13. Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrului de colectare și depozitare a materialului seminal, a echipelor de colectare și producție a embrionilor.

14. Cerințele privind modele de certificate zootehnice.	
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea	
1. Numărul societăților de ameliorare create pe rasă de animal; 2. Numărul de exploatați de ameliorare create pe rasa hibrid a porcului; 3. Numărul fermelor zootehnice de prăsilă pentru alte specii de animale de bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină; 4. Numărul de programe de ameliorare pentru fiecare rasă de animal din specia: bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină; 5. Numărul de programe de selecție și reproducere pentru fiecare rasă de animal de alte specii de: bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină.	
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea	
Primele schimbări vor fi resimțite o dată cu înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie, societăților de ameliorare pentru fiecare rasă în parte și a exploatațiilor de ameliorare pentru rasele de porc metis. Ulterior odată cu activarea Agenției vor avea loc schimbări și în mediul de afaceri într-o perioadă de 7-8 ani se va majora numărul fermelor zootehnice cu 50%. Respectiv vom observa majorări la volumul producției obținute per unitate de producere.	
6. Consultarea	
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă	
Grupurile interesate de intervenția propusă sunt: Grupul I Asociațiile deținătorilor de animale: - Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Caprine din Republica Moldova; - Asociația Producătorilor de Carne de Porc; - Asociația Fermierilor - Producători de Lapte; Grupul II Autoritățile publice centrale: Ministerul Economie și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Cancelaria de Stat, instituțiile publice: Universitatea Agrară de Stat, Academia de Știință, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, I.P., Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară” ,Î.S. „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”. Grupul III Firmele zootehnice de prăsilă.	
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților	
Consultarea s-a efectuat prin expunerea/publicarea a Analizei impactului pe pagina web a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, la compartimentul ”<i>Transparența decizională</i>”, rubrica ”<i>Proiecte de documente</i>” .	

Totodată Analizei impactului de reglementare a fost expediată pentru consultare în adresa asociațiilor de producători din domeniu (nr.20-07/436 din 30.01.2020).

Prin intermediul poștei electronice a fost expediat AIR în adresa I.P. „Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară” și Î.S. „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	1		
fluxurile comerciale și investiționale	3		
competitivitatea afacerilor	3		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3		
concurența pe piață	2		
activitatea de inovare și cercetare	3		
veniturile și cheltuielile publice	3		
cadrul instituțional al autorităților publice	2		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	3		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	3		
situația social-economică în anumite regiuni	3		
situația macroeconomică	3		
alte aspecte economice	2		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	3		
nivelul de salarizare	3		
condițiile și organizarea muncii	2		
sănătatea și securitatea muncii	1		
formarea profesională	3		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	3		
nivelul sărăciei	3		

accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	3		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	2		
modul sănătos de viață al populației	2		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	2		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	1		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	2		
nivelul și calitatea educației populației	1		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	1		
discriminarea	1		
alte aspecte sociale	1		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	1		
calitatea aerului	2		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	2		
biodiversitatea	3		
flora	3		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	3		
producerea și reciclarea deșeurilor	2		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	3		
consumul și producția durabilă	3		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	1		
bunăstarea animalelor	3		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	3		
alte aspecte de mediu	3		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.